

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра обліку і оподаткування

ЗАТВЕРДЖЕНО
науково-методичною комісією
факультету економіки та
управління
ВНУ імені Лесі Українки
Протокол № 7 від 11.01.2022 р.

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни
ОБЛІК У БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ (ТРЕНІНГ-КУРС)
підготовки бакалавра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 071 Облік і оподаткування
освітньо-професійної програми Облік і аудит

Силабус навчальної дисципліни ОБЛІК У БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ (ТРЕНІНГ-КУРС) підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 071 Облік і оподаткування, за освітньо-професійною програмою Облік і аудит

Розробник: Шматковська Т. О., доцент кафедри обліку і оподаткування, кандидат економічних наук, доцент

Силабус погоджено:

гарант ОПП
Облік і аудит

Анна САФАРОВА

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування

протокол № 7 від 10 січня 2022 р.

Завідувач кафедри:

Ірина САДОВСЬКА

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	07 «Управління та адміністрування», 071 «Облік і оподаткування» «Облік і аудит»	Нормативна
		Рік навчання <u>2-ий</u>
Кількість годин / кредитів <u>120/4</u>		Семестр <u>4-ий</u>
		Лекції 22 год.
		Практичні (семінарські) <u>44</u> год.
ІНДЗ: <u>є</u>		Самостійна робота <u>10</u> год.
		Консультації <u>44</u> год.
		Форма контролю: <u>екзамен</u>
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові – [Шматковська Тетяна Олександрівна](#)

Науковий ступінь – кандидат економічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри обліку і оподаткування

Контактна інформація: +38-03322-2-421-45, Shmatkovska.Tetyana@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Дисципліна «Облік у бюджетних установах (тренінг-курс)» спрямована на формування у студентів бакалаврату системи знань, умінь щодо об'єктів та методів організації облікового, контрольного та аналітичного процесів, праці осіб, зайнятих на цих процесах та їх забезпечення для налагодження та супроводження функціонування бюджетної установи.

2. Пререквізити. Постреквізити.

2.1. Пререквізити. Теоретичною основою є дисципліна «Основи економічної теорії», знання якої дозволяють правильно зрозуміти економічний зміст господарських операцій діяльності суб'єкта господарювання державного сектору економіки. Вивчення дисципліни базується на знаннях, вміннях і навичках, які студенти отримали при вивченні попередніх дисциплін: «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Бухгалтерський облік (загальна теорія)», «Статистика», «Фінанси підприємств» тощо.

2.2. Постреквізити. Знання, вміння і навички, що здобуваються в процесі вивчення цієї дисципліни, будуть потрібні для вивчення наступних дисциплін: «Облік і аудит в управлінні проектами», «Стратегічний управлінський облік», «Організація обліку і контролю», «Організація і методика аудиту» тощо.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Метою навчальної дисципліни «Облік у бюджетних установах (тренінг-курс)» є формування системи наукових знань, практичних вмінь і навичок з організації та методики обліку в бюджетних установах, його вдосконалення з урахуванням досвіду вітчизняних та іноземних організацій та установ, підготовка фахівців високої кваліфікації, здатних в умовах ринкової економіки широко використовувати свої знання з метою організації та здійснення обліково-аналітичної діяльності у бюджетних організаціях та установах.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Облік у бюджетних установах (тренінг-курс)» є:

- формування наукового розуміння місця і ролі обліку у бюджетних установах в обліковій системі в цілому;
- вивчення принципів і методів обліку в бюджетних установах, визначення його місця і ролі в процесі управління;
- набуття вмінь та засвоєння теоретичних основ щодо застосування відповідних методів і прийомів в процесі обліку доходів і видатків бюджетних установ;
- прийняття управлінських рішень щодо цільового використання бюджетних надходжень з урахуванням їх економічних наслідків;
- засвоєння теоретичних основ, основних принципів та вивчення методики обліку активів та розрахунків з оплати праці в бюджетних установах.

4. Результати навчання (компетентності).

Компетентності, які студент набере в результаті вивчення дисципліни.

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	Результати навчання
1	2	3	4
071 – Облік і оподаткування	ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення. СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.	ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень. ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. ПР07. Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах.

5. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
<i>Змістовий модуль 1. Основи побудови облікового процесу в бюджетних установах</i>						
Тема 1. Основи організації облікового процесу в бюджетних установах	11	2	4	1	4	Т
Тема 2. Облік фінансування, грошових коштів, доходів і видатків загального фонду	15	4	6	1	4	Т, РЗ/К
Тема 3. Облік розрахунків з оплати праці, соціального страхування і стипендій	15	2	6	1	6	Т, РЗ/К
Тема 4. Облік безготівкових коштів та готівкових розрахунків в бюджетних установах	15	2	6	1	6	Т, РЗ/К
Разом за модулем 1	56	10	22	4	20	МКР
<i>Змістовий модуль 2. Активи, доходи, видатки та звітність бюджетних установ</i>						
Тема 5. Облік необоротних активів в бюджетних установах	18	4	6	2	6	Т, РЗ/К
Тема 6. Облік матеріалів, продуктів харчування, медикаментів та МШП в бюджетних установах	18	4	6	2	6	Т, РЗ/К
Тема 7. Облік доходів та видатків спеціального фонду	15	2	6	1	6	Т, РЗ/К
Тема 8. Звітність бюджетних установ	13	2	4	1	6	Т, РЗ/К
Разом за модулем 2	64	12	22	6	24	МКР
Разом по дисципліні	120	22	44	10	44	30
Види підсумкових робіт (за потреби, на розсуд викладача, кафедри)						Х
Модульні контрольні роботи по 30 балів						60
ІНДЗ						5
Інше (вказати): стаття – 5 балів / тези – 1 бал / виступ на конференції – 5 балів						5
Всього годин / Балів	120	22	44	10	44	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами курсу й регламентуються методичними рекомендаціями до виконання самостійної роботи.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Студенти зобов'язані заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проєкті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі з використанням системи Moodle, Google Classroom, Office 365 або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із керівником курсу.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час виконання контрольних заходів та екзамену заборонені (в т. ч. із використанням мобільних гаджетів та комунікаційних засобів).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Письмові роботи, які виконуватимуться з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Будь-які перескладання відбуваються лише з дозволу деканату.

Перелік питань на іспит

1. Особливості організації обліку в бюджетних установах.
2. Основні нормативні документи, що регулюють організацію обліку в бюджетних установах.
3. Основні положення організації бухгалтерського обліку в бюджетних установах. Об'єкти бюджетного обліку.
4. Класифікація видатків бюджетних установ.
5. Кошторис доходів і видатків бюджетних установ і порядок його складання.
6. Економічна класифікація видатків бюджету.
7. Склад та розміщення коштів бюджетної установи. Розміщення коштів у бюджетні установи. Джерела утворення коштів бюджетних установ.
8. Характеристика балансу бюджетних установ та його особливості.
9. План рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ.
10. Склад активу та пасиву балансу.
11. Класифікація рахунків бюджетних установ.
12. Принципи й основи організації бюджетного асигнування. Асигнування розпорядників коштів органами Державного казначейства України.
13. Документальне оформлення відкриття бюджетного асигнування.
14. Розпорядники коштів бюджетних установ. Головні розпорядники коштів та їх повноваження. Нижчі за рангом розпорядники коштів та їх повноваження.
15. Облік наявності, надходження та видатків коштів установ, які утримуються за рахунок державного та місцевих бюджетів.
16. Рівні розпорядників бюджетних коштів. Порядок фінансування за відомчою структурою.
17. Порядок фінансування через органи Державного казначейства.
18. Документування обліку руху бюджетних коштів.
19. Поняття про касові видатки та їх облік.
20. Поняття про фактичні видатки та їх облік.
21. Облік бюджетної класифікації видатків. Склад видатків окремих статей економічної класифікації.
22. Порядок відкриття реєстраційних рахунків в органах Державного казначейства України і установах банків.

23. Облік і порядок оплати витрат розпорядників бюджетних коштів органами Державного казначейства України.
24. Облік операцій за поточним рахунком. Поточні рахунки за спеціальними коштами: роль і функції.
25. Облік грошових коштів на інших рахунках у банках. Документальне оформлення руху коштів у відділеннях Державного казначейства.
26. Призначення каси в бюджетних установах. Правила витрачання готівки в бюджетних установах.
27. Основні принципи обліку готівки в касі. Документальне оформлення касових операцій: касова книга, звіт касира. Облік надходження готівки в касу.
28. Порядок відкриття валютного рахунка в банку. Облік валютних коштів на рахунку в банку.
29. Облік каси в іноземній валюті. Порядок придбання валютних коштів. Документальне оформлення валютних операцій у банку.
30. Завдання і значення обліку праці та заробітної плати.
31. Загальні положення обліку розрахунків з персоналом, обліку робочого часу та розрахунків за заробітною платою. Облік особового складу бюджетних установ.
32. Порядок нарахування доплат, надбавок і премій. Порядок розрахунків заробітної плати основним категоріям працівників.
33. Облік надбавок, доплат, премій. Утримання із заробітної плати.
34. Облік розрахунків з персоналом бюджетних установ.
35. Об'єкти нарахування внесків на соціальне страхування. Види та порядок нарахування допомоги із соціального страхування.
36. Порядок нарахування внесків у фонди соціального страхування. Облік розрахунків за соціальним страхуванням. Звітність про розрахунки за коштами фонду соціального страхування.
37. Порядок і правила видачі підзвітних сум. Облік розрахунків з підзвітними особами.
38. Норми і порядок відшкодування витрат за службовими відрядженнями. Документальне оформлення витрачання підзвітних сум.
39. Порядок витрат авансів на господарські потреби. Складання авансових звітів.
40. Форми документів безготівкових розрахунків. Правила оформлення розрахункових документів.
41. Облік розрахунків з постачальниками, підрядчиками, дебіторами і кредиторами.
42. Облік розрахунків з покупцями і замовниками.
43. Розрахунки із замовниками за виконані роботи і надані послуги за позабюджетними коштами.
44. Розрахунки із замовниками за науково-дослідними роботами, що підлягають оплаті. Розрахунки із замовниками за авансами та науково-дослідною роботою.
45. Розрахунки із залученням співвиконавців для виконання госпдоговірних робіт. Облік розрахунків у порядку планових платежів.
46. Поняття про необоротні активи бюджетних установ.
47. Поняття про основні засоби. Особливості класифікації основних засобів бюджетних установ. Оцінювання основних засобів та їх відображення в балансі виконання кошторису видатків бюджетних установ.
48. Документальне оформлення руху основних засобів.
49. Синтетичний та аналітичний облік основних засобів.
50. Документальне оформлення вибуття та ліквідації основних засобів. Облік зносу основних засобів. Облік основних засобів у бюджетних установах.
51. Визначення і облік нематеріальних активів бюджетних установ.
52. Облік списання, ліквідації та реалізації основних засобів.
53. Основні положення ведення обліку матеріалів і малоцінних та швидкозношуваних предметів.

54. Документальне оформлення руху матеріалів і звітність матеріально відповідальних осіб.
55. Облік матеріалів, продуктів харчування, обладнання, будівельних матеріалів та матеріалів для наукових досліджень.
56. Основні положення ведення обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів. Документальне оформлення малоцінних і швидкозношуваних предметів.
57. Облік малоцінних і швидкозношуваних предметів.
58. Порядок списання малоцінних і швидкозношуваних предметів. Документальне оформлення і списання малоцінних і швидкозношуваних предметів.
59. Кошти спеціального фонду визначення: класифікація, порядок формування і використання.
60. Облік витрат на виробничі та науково-дослідні роботи.
61. Облік коштів, одержаних на видатки за дорученнями. Облік інших власних коштів.
62. Загальні принципи оподаткування. Особливості оподаткування бюджетних установ.
63. Розрахунки з бюджетом за податком на додану вартість. Розрахунки з бюджетом за податком на прибуток. Облік інших податків і обов'язкових платежів.
64. Порядок складання балансу. Порядок подання і затвердження звітів установ про виконання кошторису доходів і видатків установи (загальний фонд).
65. Звіт про виконання кошторису доходів і видатків установи. Інші види звітності. Порядок здавання та затвердження звітності.

V. Підсумковий контроль

Підсумкова оцінка за вивчення курсу розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування, виконання практичних завдань, розв'язування тестів на практичних заняттях	40
Модульна контрольна робота №1 (теми 1–5) – практичні завдання, питання	30
Модульна контрольна робота №2 (теми 6–10) – практичні завдання, питання	30
Екзамен (теми 1–10) – практичні завдання, питання	60

Формою підсумкового контролю є іспит.

Якщо студент успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання й отримав остаточну оцінку не менше, ніж 75 балів, підсумкову оцінку він отримує без складання іспиту. Така оцінка виставляється в день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності студента.

Якщо студент отримав остаточну оцінку нижчу за 75 балів, підсумкова оцінка визначається як сума балів, отриманих за поточний контроль (максимум 40 балів) та екзаменаційної оцінки (максимум 60 балів).

Екзаменаційна оцінка визначається за результатами виконання екзаменаційних завдань, які вміщують 2 теоретичних питання та практичні завдання.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та Internet-ресурси

Основна

1. Атамас П. Й. Основи обліку в бюджетних установах: [навч. посібн.]. К. : Центр навчальної літератури, 2005. 288 с.
2. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: [навч. посібн.]. Житомир: ПП «Рута», 2006. 472 с.
3. Джога Р. Т. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: [підручник] . К. : КНЕУ, 2003. 484 с.
4. Шара Є. Ю Бухгалтерський облік у бюджетних установах і організація: [навч. посібн.]. К.: Центр навчальної літератури, 2011. 440 с.
5. Бланк І. О. Управління активами. К.: «Ніка-Центр», 2000. 720 с.
6. Близнюк В.В. Людський капітал як фактор економічного розвитку (еволюція методологічних підходів та сучасність). Економіка і прогнозування. 2005. № 2. С. 64-78.
7. Бутинець Ф. Ф. Організація бухгалтерського обліку. Збірник вправ : [навч. посібник.] Житомир: ЖІТІ, 1997. 356 с.
8. Бутинець Ф. Ф., Олійник О. В., Шигун М. М., Шулепова С. М. Організація бухгалтерського обліку. Житомир: ЖІТІ, 2001. 345 с.
9. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський облік в Україні: [монографія]. Житомир, 2003. Ч. 2. С. 429-430.
10. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський облік: роздуми вченого Житомир: ПП «Рута», 2001. 100 с.
11. Бутинець Ф.Ф. Проблеми науки бухгалтерського обліку: реалії: [Монографія]. Житомир: ПП «Рута», 2005. 324 с.

Додаткова

1. Лучко М.Р., Сисюк С. В Розрахунки та зобов'язання суб'єктів державного сектору. Економіка і управління. Науковий журнал. 2018. № 2(78). С. 125-135.
2. Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 р. № 228. URL: <http://www.library.if.ua>
2. Про бюджетну класифікацію : Наказ Міністерства фінансів України від 31 січня 2011 року № 50. URL: <http://www.library.if.ua>
3. Про затвердження Інструкції з обліку основних засобів та інших необоротних активів бюджетних установ: Наказ Державного казначейства України від 17.07.2000 р. № 64 (з змінами і доповненнями, внесеними наказом Державного казначейства України від 2 вересня 2010 року № 312). URL: <http://www.library.if.ua>
4. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456 – VI. URL: <http://www.library.if.ua>
5. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ та Порядку застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ: Наказ

Державного казначейства України від 10.12. 1999 року № 114. URL: <http://www.library.if.ua>

6. Alamri A.M. Strategic Management Accounting and the Dimensions of Competitive Advantage: Testing the Associations in Saudi Industrial Sector, *International Journal of Academic Research in Accounting, Finance and Management Sciences*. 2018. 8 (2): 48-64.

7. Md Mamunur Rashid, Md Mohobbot Ali, Dewan Mahboob Hossain. Revisiting the relevance of strategic management accounting research. *PSU Research Review*. 2020. Vol. 4. No. 2: 129-148. DOI 10.1108/PRR-11-2019-0034

8. Bobe B.J., Mihret D.G. and Obo D.D. Public-sector reforms and balanced scorecard adoption: an Ethiopian case study, *Accounting, Auditing and Accountability Journal*, 2017. Vol. 30 No. 6, pp. 1230-1256.

9. Chiwamit P., Modell S. and Scapens R.W. Regulation and adaptation of management accounting innovations: the case of economic value added in Thai state-owned enterprises, *Management Accounting Research*. 2017. Vol. 37, pp. 30-48.

10. Lapsley I. and Rekers J.V. The relevance of strategic management accounting to popular culture: the world of West End Musicals, *Management Accounting Research*. 2017. Vol. 35, pp. 47-55.

11. Pavlatos O. and Kostakis X. The impact of top management team characteristics and historical financial performance on strategic management accounting, *Journal of Accounting and Organizational Change*. 2018. Vol. 14 No. 4, pp. 455-472.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Веб-сторінка Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Веб-сторінка Міністерства фінансів. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
4. Газета «Все про бухгалтерський облік». URL: <https://vobu.ua/ukr>
5. Бухгалтерський портал «Дебет-кредит». URL: <https://dtkt.com.ua>
6. Бухгалтерська газета «Інтерактивна бухгалтерія». URL: <http://www.interbuh.com.ua/ua>
7. «Вісник: офіційно про податки». URL: <http://www.visnuk.com.ua>
8. Сайт для бухгалтерів «Бухгалтер 911». URL: <https://buhgalter911.com>
9. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
10. Електронне видання для керівників і бухгалтерів. URL: <https://uteka.ua/ua>
11. Інтелектуальний бухгалтерський портал. URL: <https://i.factor.ua/ukr/>